

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Arbetskraftsinvandrares erfarenheter av Sverige

Ämnesområde

Utbildning samt forskning inom högskolan

Statistikområde

Analysen om utbildning och arbetsmarknad

Produktkod

UF0521

Referenstid

2025

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Paula Kossack
E-post	paula.kossack@scb.se
Telefon	010-479 60 05

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	5
2.4	Insamlingsförfarande	5
2.4.1	Mätning	5
2.4.2	Bortfallsuppföljning	6
2.5	Bearbetningar	6
2.6	Granskning	6
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	6
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden	7
2.6.3	Granskning av makrodata	7
2.6.4	Granskning av redovisning	7
2.7	Skattningsförfarande	7
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	8
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	9
2.7.4	Röjandekontroll	9
3	Genomförande	9
3.1	Kvantitativ information	9
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	9

1 Statistikens sammanhang

Statistiken beskriver vilka hinder och möjligheter personer som kommer till Sverige som arbetskraftsinvandrare upplever när det gäller att komma hit, etablera sig och stanna kvar i landet.

Regeringen har gett elva myndigheter i uppdrag att i samverkan identifiera och adressera problem kopplat till att attrahera, etablera och behålla högkvalificerad internationell kompetens och annan utländsk arbetskraft som är viktig för Sveriges konkurrenskraft. SCB:s del i uppdraget är att bidra med statistik och kunskapsunderlag i arbetet. Rapporten är en del av det uppdraget.

Statistiken bygger på en enkätundersökning som genomfördes hösten 2025.

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av statistiken om Arbetskraftsinvandrarens erfarenheter av Sverige. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklaration som finns tillgänglig på www.scb.se/uf0521 under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna i undersökningen är totaler och andelar som under hösten 2025 belyser arbetskraftsinvandrarens situation. De viktigaste målstorheterna rör flytt och den första tiden i Sverige, arbetssituation och nöjdhet med arbetsvillkor, kunskaper i det svenska språket och deltagande i SFI, familjesituation samt kontakter med myndigheter.

2.2 Ramförfarande

Rampopulationen utgörs av personer som invandrat till Sverige under 2021–2024 från EU/EES eller från tredjeland i syfte att arbeta i Sverige. Personer som ingår i rampopulationen var högst 68 år den 31 december 2025 och var vid tidpunkten för undersökningen folkbokförda i Sverige enligt Registret över totalbefolkningen (RTB), version 2025-07-31.

Då undersökningen främst riktar sig till kvalificerad arbetskraft har ramen avgränsats till personer med minst gymnasial utbildning (utländsk utbildning) enligt Utbildningsregistret 2024 (UREG). Personer som högst har förgymnasial utländsk utbildning enligt UREG har därmed exkluderats från urvalsramen.

Uppgifter om utbildningsnivå saknas till stor del för nyinvandrade personer. Det är därmed okänt på förhand om dessa personer tillhör undersökningens målpopulation. Bortfallet i utbildningsnivå är större för EU/EES där drygt hälften av personerna i rampopulationen

saknar uppgift om utbildningsnivå. För tredjeland är det ungefär en tredjedel som saknar uppgift om utbildningsnivå.

Ytterligare exkluderingar som görs i urvalsramen är:

- personer som kommit hit som inresande studenter för studier på högskolan
- personer som helt saknar familjeinkomst 2024 (enligt Inkomst- och Taxeringsregistret) och som har arbetsrelaterad inkomst=0 (enligt Befolkningens arbetsmarknadsstatus) de senaste 12 månaderna.

Efter dessa avgränsningar bestod rampopulationen av ca 91 800 personer, fördelade på 65 000 från EU/EES och 26 800 från tredjeland.

Observationsobjekt är individerna i rampopulationen. Individerna som svarar i undersökningen utgör uppgiftskällor.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Undersökningen är en urvalsundersökning. Rampopulationen stratifierades på medborgarland vid invandring (EU/EES, tredjeland), kön (kvinnor, män), kvalifikationsnivå enligt registeruppgifter (kvalificerade, övriga) samt barn vid invandringen (man har kommit till Sverige med barn, man har kommit till Sverige utan barn). Sammanlagt bildades 16 strata.

Avgränsningen av EU/EES respektive tredjeland gjordes på samma sätt som i annan statistik som tagits fram inom ramen för Work in Sweden. Det betyder att tredjelandsmedborgare som har status som stadigvarande i EU ingår i gruppen EU/EES. Det beror på att dessa personer inte behöver något arbetstillstånd för att flytta hit.

Med kvalificerade enligt registeruppgifter avses personer som har:

- uppgift om utbildningsnivå som är minst eftergymnasial, enligt UREG eller
- yrkesuppgift¹ som motsvarar ett yrke med krav på högskolekompetens eller motsvarande (SSYK 1-3), men saknar uppgift om utbildningsnivå i UREG.

Uppgift om barn har tagits fram på samma sätt som annan statistik som tagits fram inom ramen för Work in Sweden. Det innebär att uppgiften baseras på barnregistret och att barnet invandrat samma år som arbetskraftsinvandringen.

¹ Här används yrkesuppgifter från flera källor, främst yrket som personen fått arbetstillstånd för, men även uppgifter från Yrkesregistret 2023/2024.

Från ramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om totalt 16 914 personer, fördelat på 9 001 personer från EU/EES och 7 913 personer från tredjeland. Eftersom fokus i studien är på kvalificerade, drogs en större del av urvalet från de som enligt registeruppgifter tillhör gruppen kvalificerade. Vid bestämningen av urvalsstorleken togs hänsyn till det förväntade bortfallet.

Under insamlingsförfarandet framkom det att 301 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning som identifierats. Orsakerna till övertäckning var till stor del att personerna har emigrerat eller i enstaka fall har avlidit.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ingen del av målpopulationen utesluts från direktinsamling.

2.4 Insamlingsförfarande

Statistiken baseras på uppgifter insamlade direkt från de individer som ingick i undersökningen. Svaren kompletterades med registeruppgifter från UREG, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), RTB och Inkomst- och Taxeringsregistret. De variabler som används för att skapa redovisningsgrupper hämtades från ovanstående register samt från enkätsvaren.

Baserat på erfarenheter från andra undersökningar genomfördes undersökningen som webbformulär. Ett introduktionsbrev med inloggningsuppgifter skickades till individens digitala brevlåda, till exempel Kivra. 79 procent av personerna i urvalet hade digital brevlåda. Till övriga skickades ett brev med inloggningsuppgifter till folkbokföringsadressen. Det första utskicket skedde den 13 oktober 2025. Den första påminnelsen skickades ut 27 oktober, den andra påminnelsen 10 november och den tredje 24 november. Datainsamlingen avslutades 9 december 2025.

När datainsamlingen avslutades hade svar inkommit från 4 075 personer, fördelat på från 2 251 tredjeland och 1 824 från EU/EES. Det motsvarar en svarsandel på ca 27 procent för tredjeland och ca 24 procent för EU/EES.

2.4.1 Mätning

Data har samlats in via en webbenkät på svenska och engelska. Formuläret består av 50 numrerade frågor varav flertalet innehåller delfrågor. Frågorna i formuläret har formulerats av SCB utifrån uppdraget att tillgodose myndigheternas behov av fördjupad kunskap om kvalificerade arbetskraftsinvandrare och deras erfarenheter av att arbeta i Sverige. Denna kunskap behövs för att myndigheterna ska kunna utveckla och rikta informations- och

stödinsatser i sitt arbete. För mer information om innehåll i enkäten, se *Bilaga 1* i rapporten på www.scb.se/uf0521.

För alla som saknade uppgift i Utbildningsregistret inleddes formuläret med fyra frågor om urvalspersonens utbildning i annat land. Resterande frågor ställdes till alla.

Statistikens kvalitet beskrivs i Kvalitetsdeklarationen.

2.4.2 Bortfallsuppföljning

Objektsbortfallet utgörs av personer som har valt att inte besvara enkäten eller som inte kunnat nå exempelvis på grund av att de saknat folkbokföringsadress. Påminnelsebrev skickades ut vid tre tillfällen och alla tre påminnelserna var bestämda på förhand och räknas som fasta åtgärder.

2.5 Bearbetningar

Bortfall respektive övertäckning kodas utifrån information från uppgiftslämnaren själv eller RTB. Övertäckning kan exempelvis härröra från att individen avlidit eller flyttat utomlands.

Redovisningsgrupper kön, ålder, invandringsland, utbildningsnivå och invandringsår skapas utifrån UREG och RTB.

Alla personer i urvalet som saknade uppgift om utbildning i Utbildningsregistret 2024 fick frågor om sin utbildning från hemlandet. Dessa svar användes för att skatta målpopulationens storlek, för att skapa redovisningsgrupper och för att komplettera registeruppgifter om utbildning.

I de fall då uppgifter saknas på vissa av frågorna för de svarande i undersökningen sker ingen imputering. Partiellt bortfall redovisas som *Uppgift saknas* i tabellerna.

För varje svarande individ har en vikt beräknats. Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och täckningsfel. Läs mer i avsnitt 2.7 *Skattningsförfarande*.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

De insamlade uppgifterna granskas under insamlingen, efter avslutad insamling samt i aggregerad form.

Webbformulären anpassades för att minimera risken för att frågorna inte skulle besvaras på ett korrekt eller logiskt sätt. Logiska kontroller har byggts in i webbformulären så att felinmatningar omöjliggjordes. Det gäller automatiska hopp i formuläret. Det fanns också några så kallade mjuka kontroller det vill säga kontroller som avsåg ett

meddelande till respondenten ifall den inte valt något alternativ för den aktuella frågan. Men det gick bra att gå vidare i enkäten ändå.

Granskningen visade att en viss frågetyp inte fungerade. Det gällde följdfrågor till flervälsfrågor där respondenten skulle ange det huvudsakliga alternativet. Problemet kunde inte åtgärdas.

Dropdown-menyn för att välja länder fungerade inte. Istället kunde respondenterna ange länder som fritextsvar. Det upptäcktes under insamlingen men gick inte att åtgärda.

2.6.2 Granskning av mikrodatab och insamlade statistikvärden

En granskning på mikronivå görs för att se bland annat att endast valida värden förekommer i materialet samt att hoppinstruktioner hade efterföljts utifrån svaren på andra frågor i formuläret. Inga dubbelmarkeringar förekommer då det endast var möjligt att lämna svar via webben med inbyggda kontroller.

2.6.3 Granskning av makrodatab

En granskning på makronivå görs av de variabler som ingår i den publicerade statistiken. Undersökningen genomfördes för första gången och därför var det inte möjligt att göra andra jämförelser med föregående undersökningsomgångar och eventuella förändringar över tid. Granskning av makrodatab har gjorts genom rimlighetsbedömningar.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskades samtliga framställda tabeller. Allt material läggs ut på intern server och granskas igen innan publiceringen. Kollegial granskning med flera inblandade sker i flera steg med både innehållsmässig och språklig granskning.

Det kontrolleras att antals- och andelsuppgifter i temarapporten, tabellerna på webbplatsen och i statistiknyheten stämmer överens med grunddata. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

För att skatta målstorheterna används ett förfarande som baseras på s.k. kalibrerade uppräkningsvikter. Detta förfarande, som utnyttjar hjälpinformation i form av registervariabler, används främst för att kompensera för den skevhet som kan förmodas uppstå till följd av de bortfalls- och täckningsproblem som finns, men även för att reducera den slumpmässiga osäkerhet, den varians, som skattningsförfarandet

innebär. För en mer utförlig beskrivning av kalibreringsestimatoren, se Lundström S. & Särndal C.-E. (2001)².

De hjälpvariabler som används i skattningsförfarandet har valts utifrån kriterier om hur de samvarierar med svarsbenägenhet och viktiga undersökningsvariabler.

Skattningar har gjorts separat för invandrare från EU/EES respektive från tredjeland. Vid skattningar har följande kategoriska hjälpvariabler använts: kvalifikationsnivå (2 kategorier), ålder (3 kategorier), inkomst från arbete (4 kategorier), kön (2 kategorier), invandringsår (4 kategorier).

En mindre del av enkätsvaren (129 svar) kunde identifieras som övertäckning, utifrån frågan avseende utbildningsnivå (angav att de ej uppnått gymnasial nivå vid invandring). Dessa svar ingår inte i resultatredovisning från undersökningen, men har använts för att skatta storleken på övertäckningen i urvalsramen.

Utifrån de valda hjälpvariablerna beräknas därefter kalibrerade vikter. Vikterna har egenskapen att de vid skattning av populationstotalen, för var och en av de hjälpvariabler som används för att fastställa de kalibrerade vikterna, resulterar i en skattning som överensstämmer exakt med den registertotal som används för att fastställa de kalibrerade vikterna.

Vikterna kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k \times v_k$$

där

w_k = totala vikten för objekt k

d_k = designvikt

v_k = kalibreringsvikt baserad på hjälpinformation

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Kalibreringsvikten justerar för bortfall och täckningsbrister.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{y} = \sum_r w_k y_k$$

där

y_k = variabelvärde för objekt k

² Lundström S. & Särndal C.-E. (2001). *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfection*. Stockholm: Statistics Sweden

summering sker över svarande objekt (mängden r).

För beräkning av skattningen av medelvärden används följande formel:

$$\hat{y} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Konfidensintervallen är beräknade enligt en metod som med 95 procents säkerhet täcker in det sanna värdet och beräknas enligt formeln

Punktskattning $\pm 1,96 \times$ skattning av estimatorns medelfel

där siffran 1,96 är konfidenskoefficienten som anger antalet standardavvikelser från medelvärdet.

2.7.4 Röjandekontroll

För att skydda enskilda individers svar redovisas endast statistiken på aggregerad nivå. Inga grupper redovisas som bygger på färre än 30 svarande och inga enskilda cellvärden redovisas som bygger på mindre än 3 svar.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Undersökningens rampopulation bestod vid urvalsdragningen av 91 823 personer. Från rampopulationen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om totalt 16 914 personer.

Svarsfrekvensen var 24 procent.

688 personer som saknade uppgift om utbildning besvarade de fyra frågorna i början av enkäten. Utbildningsregistret uppdaterades med de uppgifterna.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Undersökningen var designad för att kunna redovisa statistik om personer med minst gymnasial utbildning. Det stora bortfallet bland personer med gymnasial utbildning ledde dock till beslutet att endast redovisa skattningar för personer med eftergymnasial utbildning.